

Cena 10 zł.

Opłata pocztowa uszczona ryczałtem
Adres red. Łódź, Więckowskiego 4-8
Administracja: Łódź, Killińskiego 49.

MOSTY

Rozkaz Ministra Obrony Narodowej w sprawie zwolnienia żołnierzy- Żydów w święta „Pesach”

WARSZAWA (ŻAP) — Podajemy niżej rozkaz Nr. 24 Ministra Obrony Narodowej, marszałka Żymierskiego:

„W związku z przypadającymi w miesiącu kwietniu 1949 r. świętami „Pesach”, polecam zwolnić żołnierzy wyznania mojżeszowego od zajęć służbowych w następujące dni:

13 kwietnia od godz. 17.00.

14, 15, 20, 21 kwietnia na cały dzień”.

Wydaje Haszomer Hacaír w Polsce Wychodzą trzy razy w tygodniu

we wtorki, czwartki i soboty

Rok IV

Łódź, czwartek 7 kwietnia 1949 r.

Nr 42 (312)

Porozumienie z Libanem

TEL-AWIW (Kol Israel) — W dniu 2 bm. odbyło się posiedzenie Mieszanej Komisji rozjemczej izraelsko-libańskiej. Przewodniczył płk. belgijski — pełnomocnik gen. Riley'a. W toku rozmowy ustalono, że granicą państwową stanie się linia zawieszona broni.

Tego samego dnia armia izraelska ewakuowała szereg wiosek libańskich zdobytych w czasie zwycięskiej ofensywy w Zachodniej Galilei.

W ręce Izraela przekazano budynek straży celnej w Rosz Hamikra, gdzie toczyły się rokowania pomiędzy obiema stronami. Równocześnie Izrael objął w posiadanie szereg okolicznych wzgórz posiadających znaczenie strategiczne.

Pierwsze rozmowy z przedstawicielami Syrii

TEL-AWIW (Kol Israel) — W dniu 5 bm. odbył się pierwsze spotkanie delegacji izraelskiej i syryjskiej w rejonie przyfrontowym w okolicy Miszmar Hajarjden. Na czele delegacji izraelskiej stoi płk. Maklew, który prowadził rozmowy z delegacją libańską.

Delegacja syryjska składa się z czterech oficerów sztabowych. W spotkaniu, któremu przewodniczył będzie Andre Biget, poruszone zostaną techniczne problemy mających się rozpocząć rokowań.

Krytyka rządu Ben Guriona w parlamencie w związku z podpisaniem umowy z Transjordanią

TEL-AWIW (Kol Israel) — Następnego dnia po podpisaniu umowy z Transjordanią odbyła się sesja parlamentu izraelskiego, na której żywo komentowane było zawarte porozumienie. Partie opozycyjne zaatakowały rząd, twierdząc, że podpisana umowa nie posiada charakteru wojskowego lecz polityczny. Stanowi ona uznanie władzy króla Abdulli nad arabską częścią Palestyny. W konsekwencji krok ten spowoduje ponownie siły brytyjskie na teren kraju.

Przedstawiciele frakcji parlamentarnej Mapam, Sneh i Riffin, oświadczyli, że treść umowy przed jej zatwierdzeniem na leżało przedstawić do rozpatrzenia parlamentarnej komisji dla spraw zagranicznych.

Przedstawiciel Chejrutu Begin zażądał wyrażenia wotum nieufności rządowi Ben Guriona.

Odpowiadając na zarzuty posłów, premier Ben Gurion oświadczył:

„Porozumienie zawarte z Transjordanią nie stanowi ostatecznego rozwiązania problemów politycznych i terytorialnych. Umowa, którą podpisaliśmy, wyznacza jedynie linie zawieszona broni pomiędzy obu państwami. Rokowania były trudne, ponieważ dotyczyły problemu Jeruzolimy, Beer Szewy i Negewu. Należy sobie zdać sprawę z tego, że Transjordania jest kra-

jem w mniejszym stopniu samodzielnym niż Egipt.

Ufamy, że zawarte porozumienie zbliży nas do trwałego pokoju, dając nam jednocześnie możliwość kontynuowania aliji i roz budowy kraju. Jest to zasadnicze kryterium warunkujące naszą zgodę na przejście z etapu rozejmu do etapu zawieszona broni”.

Po zakończeniu dyskusji odbyło się głosowanie. Wniosek Begin'a o udzielenie wotum nieufności odrzucony został 64 głosami przeciwko 15.

Następnie parlament przystąpił do obrad nad budżetem państwowym na miesiąc kwiecień. Projekt budżetu zyskał aprobatę parlamentu.

Pod koniec posiedzenia ustalono plan pracy Komisji Parlamentarnych. Przedstawia się on następująco: Komisja prawna i konstytucyjna rozpatrywać będą wnioski o utworzeniu Urzędu Kontroli Państwa. Komisja finansowa — budżet państwa. Komisja pracy zajmie się projektem ustawy o ochronie zdemobilizowanego żołnierza.

Warunki umowy z Transjordanią

LONDYN. — Jak podaje z wyspy Rodos agencja Reutersa, najważniejszym punktem podpisanego tam w niedzielę, pomiędzy Transjordanią a Izraelem, rozejmu, jest włączenie do układu części terytorium wschodniej Palestyny, zajmowanego przez wojska irackie. Poważniejsze zmiany linii demarkacyjnej przeprowadzone w rejonie tzw. „trójkąta irackiego” z korzyścią dla wojsk żydowskich. W zamian za to Izrael zgodził się na pewne ustępstwa wobec Transjordanii w rejonie Hebronu — Morza Martwego.

W najbliższym czasie utworzona będzie specjalna mieszana komisja, która zajmie się sprawą wolnego dostępu do świętych miejsc w Jeruzolimie, a przede wszystkim do Ściany Płaczu w starej części miasta. Odcinki te pozostają chwilowo pod kontrolą wojsk transjordańskich. Załącznik do porozumienia ustala ilość wojsk oraz ilość i charakter sprzętu wojskowego jakie mogą się znajdować w 10-kilometrowym pasie wzdłuż całej linii demarkacyjnej.

Na całym froncie w tym pasie może znajdować się maksymalnie po 12 batalionów każdej ze stron, zaś w Jeruzolimie — po 2 bataliony. Układ stwierdza, że dokonano już wymiany jeńców wojennych.

Rozjemca ONZ — dr. Bunche wygłosił okolicznościowe przemówienie w którym podkreślił, że rozejm zawiera w istocie dwa układy, albowiem obejmuje również tereny zajmowane przez wojska Iraku. Powszechną uwagę zwrócił fakt oficjalnego nazwania Transjordanii w tekście rozejmu „Haszemickim Królestwem Jordanu”. Nazwa taka — zdaniem obserwatorów politycznych — wskazywałaby na uznanie przez ONZ pewnych arabskich części Palestyny za wchodzące w skład terytorium Transjordanii.

Rozejm nie wymaga ratyfikacji i wszedł natychmiast w życie. W kołach ONZ uważa się za pewne, że w śróde rozpoczną się rokowania w sprawie rozejmu pomiędzy Izraelem a Syrią.

PIERWSZY TRANSPORT WĘGLA DO IZRAELA.

WARSZAWA (ŻAP) W pierwszej połowie kwietnia odejdzie z Gdyni do Izraela pierwszy transport polskiego węgla w ilości ok. 5.000 ton. Węgiel ten zabierze norweski statek „Bydog” klarowany przez firmę Baltica.

List dr-a Sneh do Kongresu Pokoju w N. Jorku

TEL-AWIW (obsł. wł.) Odpowiadając na zaproszenie Komitetu Organizacyjnego Kongresu Pokoju w Nowym Jorku, Mosze Sneh przesłał na ręce przewodniczącego Kongresu list następującej treści:

„Drogi Doktorze! Z głębi serca dziękuję Panu za zaproszenie mnie do wzięcia udziału w Kongresie pracowników kultury i nauki, w obronie pokoju światowego. Obowiązki moje nie pozwalają mi, niestety, osobiście przybyć na Kongres. Przeczytałem uważnie odezwę setek artystów, naukowców i przedstawicieli wolnych zawodów USA — inicjatorów tego kongresu — i jestem szczerze śmiły, że mogę wyrazić pełną solidarność z ich szlachetnymi dążeniami do położenia kresu nieczynnemu, zmierzającemu do psychologicznego, politycznego i wojskowego przygotowania trzeciej wojny światowej. Z pełnym uznaniem i entuzjazmem odnoście się do zamiaru utworzenia masowego ruchu dla współpracy ze Związkiem Radzieckim, celem utrwalenia pokoju światowego.

„Naród żydowski ucierpiał więcej od innych narodów z powodu okrucieństw drugiej wojny światowej. Sześć milionów naszych braci — przeszło jedna trzecia całego narodu — padło ofiarą barbarzyństwa nazistowsko-faszystowskiego. Setki tysięcy ocalałych Żydów wyrwanych zostało ze swych głęb i dotychczas nie znalazło pewnej przystani. Cóż więc dziwnego, że serce każdego Żyda pełne jest troski na widok nowej zmozy — bomby atomowej — oraz koszmarny nowej wojny światowej, unoszącego się nad kontynentami.

„Dzięki nadludzkiemu wysiłkowi pionierów żydowskich, dzięki nieustraszonemu męstwu żydowskiego żołnierza oraz poparciom międzynarodowych sił postępu — odzyskał naród nasz samodzielną w swej starej ojczyźnie. Państwo Izrael odparło z powodzeniem agresję arabskich wasalów mocarstw imperialistycznych.

„Obecnie potrzebny nam jest sprawliwy pokój, prawdziwa niezależność i współpraca narodowa, abyśmy mogli odbudować ruiny i pustkowi naszego kraju, skoncentrować masy żydowskie i zaleczyć rany naszego skołatanego narodu.

„Toteż witamy z radością każdą inicjatywę, każdą działalność w kierunku skonsolidowania sił postępu i pokoju na świecie. Siły progresywne Izraela, ze Zjednoczoną Partią Robotniczą na czele — stoją na straży pokoju w młodej republice żydowskiej. Będziemy do ostatniego tchu walczyć przeciwko każdej próbie przeistoczenia naszego kraju w bazę imperialistyczną lub przyłączenia go do jednego z bloków regionalnych, skierowanych

jawnie lub skrycie przeciw Związkowi Radzieckiemu, twierdzący pokój, braterstwo na rodów i idei wyzwolenia ludów kolonialnych. Będziemy współpracowali z siłami wyzwolającymi, działającymi w imię narodu arabskiego oraz na Środkowym Wschodzie w ogóle — na rzecz naszego przyszłego, wspólnego szczęścia i dobrobytu. Udzielimy

swego poparcia każdej organizacji międzynarodowej, która szczerze walczyć będzie o zażegnanie niebezpieczeństwa wojny światowej, grożącej zagładą ludzkości i jej kultury — oraz przyczyni się do utrwalenia pokoju między narodami.

„W tym duchu życzymy Waszemu Kongresowi powodzenia”.

Wystawa Histadrut Haowdim w Warszawie

TEL-AWIW (obsł. wł.) — W dniach najbliższych zostaną przesłane drogą lotniczą z Lyddy do Warszawy eksponaty wystawy Histadrut Haowdim, które będą częścią międzynarodowej wystawy Związków Zawodowych. Otwarcie tej wystawy odbędzie się w stolicy Polski w dniu 1-go maja br.

Wystawa Histadrutu będzie się składała z piętnastu ogromnych tablic i makiet ilustrujących rolę Żydowskiej Federacji Związków Zawodowych w życiu państwa Izrael. A oto poszczególne działy tej wystawy: imigracja, kolonizacja, przemysł Histadrutu, spółdzielczość, udział Hista-

drutu w imporcie, budownictwo mieszkaniowe, wychowanie i sport, kultura, instytucje socjalne i kasa chorych, współpraca żydowsko-arabska, obronność i udział Histadrutu w ostatniej wojnie, struktura organizacyjna Federacji Związków Zawodowych w Izraelu.

W związku z wystawą zostanie wydana w języku polskim broszura o istocie Histadrut Haowdim.

Komisja polityczna Histadrut Haowdim opracowuje obecnie plan stałej tzw. „wystawy wędrownej” Federacji, którą będzie można przewozić z miejsca na miejsce, za leżnie od potrzeb chwili.

Ułatwienie dla nowych imigrantów w Histadrut Haowdim

TEL-AWIW (Obsł. wł.) — Sekretariat Komitetu Wykonawczego Histadrut Haowdim ustalił szereg ułatwień i ulg dla nowych imigrantów, wstępujących do Federacji niezwłocznie po przybyciu do kraju. Ulgi te, które podajemy niżej, pozostają w mocy w ciągu pierwszego roku przynależności do Histadrutu.

1) Każdy nowy imigrant, rzemieślnik, czy robotnik najemny, zwolniony jest od wszelkiej opłaty członkowskiej w ciągu pierwszych trzech miesięcy swojej przynależności do Histadrutu.

2) W ciągu pozostałych dziewięciu miesięcy pierwszego roku nowy imigrant zobowiązany jest uiścić opłatę jedynie z 40 procent swoich zarobków.

3) O ile nowy imigrant w ciągu pierwszych trzech miesięcy nie znajdzie zatrudnienia, będzie on w następnych trzech

miesiącach uiścił jedynie po 50 milles miesięcznie, zachowując wszelkie prawa do bezpłatnej obsługi w kasie chorych.

SYTUACJA ŻYDÓW W INDONEZJI.

NOWY JORK (ŻAT) — Dyrektor organizacyjny Światowego Kongresu Żydowskiego dr I. Szwarcbart podał do wiadomości, że centralna organizacja Żydów w Indonezji zgłosiła swój akces do Światowego Kongresu Żydowskiego.

Indonezję zamieszkuje około 2.000 Żydów. Z nich około 60 procent pochodzi z Europy, reszta zaś przybyła tu z innych krajów wschodnich. Główne ośrodki żydowskie znajdują się w Batawii i Surabai. Obecnie, na skutek okupacji holenderskiej, sytuacja żydostwa indonezyjskiego znacznie się pogorszyła.

Z działalności „ORT-u“ w ośrodkach żyd. w świecie

WARSZAWA (ZAP) Między AJDC (Joint) a Tow. „ORT“ została ostatnio podpisana w Słanach Zjednoczonych umowa na podstawie której Joint ma wznowić w bieżącym roku swą pomoc dla działalności Tow. „ORT“ w Europie i Afryce Płn.

Zgodnie z powyższą umową, Joint przeznaczy dla ORT-u 1.500.000 dolarów ze zbiorów United Jewish Appeal. „ORT“ zaś nie będzie prowadził w bieżącym roku żadnej samodzielnej akcji zbiorowej.

Przedstawiciele AJDC (Joint) i „ORT“ u pod kresili konieczność rozszerzenia działalności w dziedzinie kształcenia zawodowego Żydów w Europie Wschodniej i Afryce Płn.

GENEWA (ZAP) Po uruchomieniu „Centralnego Instytutu ORTU“ pod Genewą rozpoczęły się teoretyczne i praktyczne wykłady wydziałów: mechaniki, ślusarstwa, blacharstwa, instytucji sanitarnych i wyrobu mebli.

Przybyli już grupy uczniów z Francji, Marokka, Belgii, Holandii, Niemiec, Włoch; Bulgarii; Danii i Brazylii.

RZYM (ZAP) ORT we Włoszech uruchomił w pobliżu Rzymu nowe centrum szkolenia zawodowego dla gruźlików.

W warsztatach szkoleniowych uczy się ponad 100 osób nowych zawodów: zegarmistrzostwa, techniki dentystycznej, galanterii skórzanego, trykotarstwa i krawiectwa.

Na uroczystym otwarciu obecni byli przedstawiciele IRO i Jointu.

BAZYLEA (ZAP) Działalność ORTU w Szwajcarii w dziedzinie szkolenia byłych chorych na gruźlicę stale wzrasta. Oprócz istniejących już szkół zawodowych w Montano, uruchomiono w Davos kurs fachowy kreślenia technicznego, na którym 38 rekonwalescentów znajdujących się jeszcze w sanatoriach pod obserwacją lekarską, zdobywa zawód konstruktora lub kreślacza technicznego.

SUBWENCJE DLA TEL-AWIWU I JERUZOLIMY.

TEL-AWIW (Kol Izrael) — Ministerstwo Skarbu udzieliło Zarządowi Miejskiemu Tel-Awiwu pożyczkę w kwocie 100.000 funtów. Fundusze te mają być zużyte na cele budownictwa socjalnego. Subwencja ma charakter pożyczki, przyznanej na okres 5-letni przy 4 proc. opodatkowania.

Równocześnie ministerstwo skarbu udzieliło Zarządowi Miejskiemu Jeruzolimy w kwocie 15 tysięcy funtów na pokrycie długów miejskich.

Również tzw. Urząd Pomocy Społecznej podwyższył swą subwencję dla Jeruzolimy. Zamiast 6.000 funtów, przyznanych Jeruzolimie w marcu, wydzielono 9.300 funtów na m. kwiecień. Suma ta użytkowana zostanie na cele pomocy społecznej.

Dalsze przesunięcia w gabinecie izraelskim

TEL-AWIW. (Obsł. wł.) Odbyła się tutaj konferencja prasowa z udziałem kierownika Departamentu Propagandy i Prasy przy rządzie Izraela, poświęcona zagadnieniom nieobsadzonych ministerstw. Rzecznik rządu I Grawicki oświadczył dziennikarzom, że podział nieobsadzonych ministerstw, który premier D. Ben Gurion podał do wiadomości, nosi jedynie prowizoryczny charakter.

Jak wiadomo D. Ben Gurion oświadczył, że teka ministra rolnictwa przekazana została dr-owi Josefowi, piastującemu stanowisko ministra zaopatrzenia i reglamentacji; — teka ministra handlu i przemysłu — Eliezerowi Kaplanowi (ministrowi skarbu), a teka ministerstwa zdrowia — M. Szapiro, który tym samym będzie kierował aż

trzech ministerstwami: spraw wewnętrznych, imigracji i zdrowia.

Na zapytanie jednego z dziennikarzy rzecznik wyjaśnił, że D. Ben Gurion w chwili obecnej zajęty jest organizacją pracy swojej kancelarii, jako premiera rządu. Dotychczas czynny był w ramach kancelarii premiera jedynie sekretariat ogólny oraz departament statystyki. Ben Gurion planuje obecnie utworzenie specjalnego ministerstwa premiera. Do tego ministerstwa zostaną włączone: Centralny Urząd Planowania — widocznie pod kierownictwem pana Hufeina; departament koordynujący pracę poszczególnych ministerstw gabinetu; departament prasy i informacji rządowej, połączony z urzędem radia izraelskiego.

Okazały się bezpodstawne przypuszczenia, iż radio Izraela przejdzie do kompe-

tencji ministerstwa oświaty i kultury. Z powyższego wynika, że z trzech wydziałów: prasy, radia i kinematografii, które dotychczas wchodziły w skład ministerstwa spraw wewnętrznych — w kompetencji tego ministerstwa pozostaną jedynie sprawy administracyjne prasy (zatwierdzenie nowych wydawnictw prasowych itp.) oraz wydział filmu.

Wszystkie powyższe zmiany zostaną przeprowadzone w najbliższych dniach.

Rzecznik rządu oświadczył również, iż nie zdecydowano jeszcze o losie ministerstwa dla spraw mniejszości narodowych. Nie zostało jeszcze także wprowadzone w czyn postanowienie gabinetu w sprawie połączenia ministerstwa dla spraw ofiar wojny z ministerstwem opieki społecznej. Dotychczas sprawami ofiar wojennych zajmuje się minister wyznań religijnych rabin Fiszman.

Departament dla uregulowania stosunków między robotnikami a pracodawcami (pod kierownictwem Wertheima), który dotychczas należał do ministerstwa spraw wewnętrznych, przejdzie do ministerstwa prasy.

Nie sprawdzili się również pogłoski o podziale ministerstwa pracy i budownictwa. Widocznie kierownictwo Mapai planowało taką zmianę na wypadek, gdyby wspomniane ministerstwo pozostało w rękach Zjednoczonej Partii Robotniczej. Obecnie zaś, kierownictwo nad tym ministerstwem objęła Golda Meirson — zmiany w jego strukturze są już zbyt późne.

Urząd Urbanizacji został włączony do ministerstwa spraw wewnętrznych, reszta zaś departamentów ministerstwa odbudowy pozostanie pod auspicjami Goldy Meirson.

STOSUNKI IZRAELSKO-WŁOSKIE.

TEL-AWIW (Kol Izrael) — Wkrótce nastąpi wymiana przedstawicieli dyplomatycznych pomiędzy Izraelem a Włochami. Oświadczenie na ten temat złożył Arie Oren w Tel-Awiwie. Oren wskazał na sympatię i zrozumienie, wykazane przez społeczeństwo włoskie wobec emigrantów żydowskich, udających się z portów włoskich do Izraela.

Obozy żydowskie D. P. na terenie Włoch znajdują się w przededniu likwidacji. Przebywa w nich już tylko 3 — 4.000 osób.

We Włoszech żyje 30.000 Żydów. Zeszłoroczna akcja zbiorkowa na cele jiszuwu dała 300.000 dolarów.

Odgłosy

„Entuzjastyczne“ powitanie Bevina w N. Jorku

Gdy okręt „Queen Mary“, wiozący brytyjskiego ministra spraw zagranicznych, Bevina, zawinął dzisiejszego popołudnia do portu nowojorskiego, liczne rzesze obywateli amerykańskich, niosących wielkie transparenty, oczekiwały na niego przy molo. Min. Bevin udzielał tymczasem wywiadu dziennikarzom na pokładzie okrętu.

Korespondent Telepressu donosi w związku z tym co następuje:

Jedna grupa demonstrantów, niosących transparenty, krzyczała: „Chcemy widzieć Bevina ze sznurem na szyi wiszącego na najwyższym maszcie „Queen Mary“!

Inna grupa, reprezentująca międzynarodowy związek zawodowy Robotników Przemysłu Futrzanego i Skórzanego, oraz Robotników Przemysłu Meblowego, niosła wielkie transparenty, na których widniały napisy: „Wstrętną jest nam polityka Bevina wobec Izraela. Na jego rozkaz zostali zastrzeleni w Acco patrioci Izraela, zaś dawnych deportowanych przez Hitlera, szukających obecnie schronienia w Palestynie, zmuszano do powrotu do Niemiec“.

Transparenty, niesione przez trzecią grupę, składającą się z górników i robotników, głosiły: „Nie chcemy widzieć Bevina w naszym mieście! Wzywamy naród brytyjski, by powołał innego ministra spraw zagranicznych, który poświęciłby się pracy na rzecz demokracji i pokoju“.

Po zakończeniu konferencji prasowej, podczas której brytyjski minister spraw zagranicznych odmówił udzielenia odpowiedzi na pytanie, czy przeprowadza jakiegokolwiek rozmowy w sprawie Paktu Śródziemnomorskiego ze swymi towarzyszami podróży. Bevin opuścił „Queen Mary“. Towarzyszyła mu straż osobista, oraz Stanley Woodward, szef Protokołu w Departamencie Stanu. Min. Bevin udał się na dworzec, skąd miał odjechać do Waszyngtonu. Z chwilą jednak, gdy wszedł do samochodu, tłum obrzucił go zgnyłymi jajkami i pomidorami. Dopiero na skutek interwencji policji, demonstranci rozstąpili się, przepuszczając samochód wiozący niepopularnego ministra.

Młodzież Izraela solidaryzuje się z walką ludów kolonialnych

Staraniem ruchu młodzieżowego Haszomer Hacair oraz Związku Młodzieżowego Zjednoczonej Partii Robotniczej odbyło się dnia 25 ub. m. wielkie zgromadzenie młodzieżowe poświęcone „Dniu Młodzieży walczącej z reżimem kolonialnym“. Dzień ten, jak wiadomo, proklamowany został przez Światową Federację Młodzieży Demokratycznej i obchodzony jest przez postępowo-demokratyczną młodzież we wszystkich krajach świata.

Zgromadzenie młodzieżowe w Tel-Awiwie było wspaniałą manifestacją uczuć solidarności demokratycznej części młodzieży izraelskiej w stosunku do młodzieży walczącej o wyzwolenie w krajach kolonialnych.

Zgromadzenie zagał przedstawiciel tej części „Hanoar Haowed“, która zerwała z Mapai J. Szerter, po czym obszerne

przemówienie wygłosił członek Haszomer Hacair J. Jicchaki. Na wstępie mówca stwierdził, że młodzież demokratyczna we wszystkich krajach powinna jasno i nie-dwuznacznie określić swoje miejsce w walce wyzwoleniczej mas pracujących. Dwie drogi stoją przed tą młodzieżą. Jedną — to droga płaszczenia się i podporządkowania dyktatowi dolara, druga zaś — to konsekwentna, szczerza walka o wyzolenie, walka, która prowadzona jest przez rewolucyjną część klasy robotniczej i siły postępu ze Związkiem Radzieckim na czele. W dalszym ciągu mówca poddał analizie sytuację wewnętrzną państwa Izrael, wzywając młodzież do poparcia wy-siłków lewicy ruchu robotniczego, zmierzających do ustanowienia w państwie hegemonii robotniczej. Zgromadzenie zamknęto odśpiewaniem Międzynarodówki i żydowskiego hymnu narodowego.

Ferment w szeregach Mapai

TEL-AWIW (Obsł. wł.) — Jak się dowiadujemy, w „dolach partyjnych“ Mapai panuje wielkie niezadowolenie na skutek obecnych stosunków między partiami robotniczymi, powstałymi w związku z utworzeniem koalicji socjal-klerikalnej i z powodu taktyki frakcji Mapai w Zgromadzeniu Ustawodawczym.

W rozmowach z członkami Mapai w różnych fabrykach słyszy się często zdanie, że znaczna część członków tej partii została wprowadzona w błąd w okresie formowania nowego rządu przez prasę

partyjną, która nie zawahała się w cyniczny sposób podać do wiadomości ogółu, że Mapam „będzie się wprowadzić targować, ale w końcu przyjmie co jej się da“. W naiwności swej wierzyli ci towarzysze z Mapai, że w końcu wszystko jakoś się ułoży i obie partie robotnicze będą reprezentowane w rządzie. Obecnie przekonali się, że partia ich zdecydowanie weszła na drogę paktowania z prawicą nie tylko w sprawach dotyczących polityki zagranicznej państwa, ale również w kwestiach płac, indeksu drożyznianego itp.

Masy pracujące uczczą święto 1 Maja

WARSZAWA (PAP) — W całym kraju klasa robotnicza przystępuje do czynu pierwszomajowego, którym pragnie uczcić swe święto.

Pracownicy huty „Batory“ przyjęli szereg konkretnych zobowiązań w poszczególnych działach produkcyjnych i postanowili znacznie przekroczyć zaplanowane normy produkcyjne. Zobowiązania te wykonalne zostaną poprzez włączenie całej załogi do współzawodnictwa pracy.

Przodownicy pracy podjęli dla uczczenia 1 Maja zobowiązania indywidualne.

Walczownik — ob. Janik który w marcu osiągnął 122 proc. normy, postanowił w ciągu kwietnia wykonać 130 proc. normy.

Kowal — przodownik pracy, Alfred Gruszka, postanowił przekroczyć dotychczasową normę o 22 proc. i uzyskać 140 proc. normy.

Trzeci przodownik pracy huty „Batory“, ob. Józef Szubert, zobowiązał się osiągnąć 140 proc. normy.

Robotnicy i pracownicy garbarni lubelskich uchwalili dla uczczenia święta mas pracujących zwiększyć produkcję garbnika skór podeszowych i miękkich o 30 proc., a plan produkcji rocznej ukończyć do października bież. roku.

Załoga Zakładów Wytwórczych K — 62 postanowiła uczcić tegoroczne święto klasy robotniczej — zaoszczędzając 1.247 tys. złotych.

Załoga Fabryki Maszyn Zniwnych w Płocku zobowiązała się wykonać roczny plan produkcji w ciągu 11 miesięcy i zaoszczędzić w tym czasie 33 mil. zł.

Robotnicy Zakładu Wyrobów Instalacji Elektrycznych postanowili wykonać trzyletni plan produkcji już do dn. 1 maja r.b. Ponadto postanowiono przez należytą wykorzystanie pomysłów racjonalizatorskich zaoszczędzić 5 mil. zł. Załoga fabryki wezwała do współzawodnictwa załogi zakładów A — 41. A — 42. A — 43.

Krajowa Narada Oszczędnościowa i powzięta na niej uchwały głośnym echem odbiły się wśród załogi Państwowych Zakładów Przemysłu Włókienniczego w Żyrardowie. Robotnicy poszczególnych działów produkcji podejmują na ogólnych zebraniach zobowiązania wcześniejszego wykonania rocznego planu pracy.

Pracownicy przedalni lnu postanowili wykonać plan produkcji na r.b. o 4 miesiące wcześniej i na dzień 1 Maja wyprodukować dodatkowo 25.400 kg. przędzy i 2.500 kg. nici. Jednocześnie robotnicy przedalni lnu wezwali inne oddziały do współzawodnictwa.

Dotychczas wezwanie to podjęły nastę-

pujące oddziały: przedalnia odzieżowa, w której robotnicy postanowili wykonać na dzień 1 Maja 3 tys. kg. przędzy dodatku kowo, przedalnia bawełny — 32 tys. kg. przędzy pierwszego gatunku, tkalnia — 54 tys. m. tkaniny bawełnianej i 12 tys. lnianej, rozszarnia — 14.820 kg. włókna i pończoszarnia, która postanowiła wykonać ponad plan 6.457 jednostek.

Na ogólnej naradzie techniczno-produkcyjnej z udziałem dyrekcji, personelu technicznego, rady zakładowej, delegatów oddziałów produkcji, sekretarzy organizacji partyjnych i wielowarsztatowców postanowiono wykonać ogólny plan produkcji na r. 1949 do dnia 30 października br.

Wielka przebudowa wsi polskiej

W Warszawie odbywa się III Zjazd Zw. Samopomocy Chłopskiej. Zjazd obraduje pod znakiem pogłębienia sojuszu robotniczo-chłopskiego, pod znakiem nowych zadań, jakie stoją przed wsią polską w dobie budowy podstaw socjalizmu.

Cytujemy fragment przemówienia powitalnego, wygłoszonego przez Prezydenta Bieruta do uczestników Zjazdu.

„Czy możliwe i realne jest zadanie wydzwignięcia wsi polskiej z zaniedbania, w którym żyła od szeregu wieków?“

Czy mamy dość sił i czy mamy dostateczne środki, aby zadanie tak olbrzymie wykonać?

Jest jeszcze wielu ludzi, którzy z powątpiewaniem kiwają głowami gdy się mówi o lepszej przyszłości i przebudowie naszego życia na poziomie znacznie wyższym od dzisiejszego, gdy się mówi o szybkim wzroście dobrobytu i bogactwa naszego kraju. Są to ludzie małej wiary i niegłębokiej myśli, którzy nie rozumieją wielkich przemian, jakie przeżywa dziś Polska Ludowa. Ludziom tym winniśmy powiedzieć: otwórzcie oczy i spójrzcie na to, co się dzieje dookoła was!

W ciągu 4 lat Polska odrodziła się z ruin, ze spalonych wsi i miast, a oto życie pulsuje już dziś w niej wartko i mocno, jak nigdy przedtem. Dymią kominów odbudowanych fabryk i budują się nowe zakłady przemysłowe, jakich nigdy przedtem Polska nie miała. Po raz pierwszy w dziejach wsi syn lub córka chłopca stadają na traktor i auto, zaprzęgają maszyny do obsługi chłopskich pól. Dziś to się dopiero zaczyna, a za kilka lat warkot motorów na polach chłopskich będzie szedł w zawody z warkotem maszyn w mieście przemysłowym.

Coraz większe ilości nawozów sztucznych używają już dziś i używać będą coraz obficiej pola chłopskie. W rolnictwo polskie zaczy nają wkraczać lepsze narzędzia, nowa technika i nowa organizacja oparta na bardziej nowoczesnych metodach uprawy rolnej i hodowli.

Zadanie wydzwignięcia wsi z wielowiekowego upośledzenia polega na tym, aby te nowe i skromne jeszcze zaczątki wyższej techniki i lepszej uprawy rozszerzyć na całą wieś polską. Jest to zadanie całkowiec wykonalne w no wych warunkach, w których żyje dziś Polska Ludowa“.

Jak podpisano umowę na Rodosie

(Korespondencja wysłannika Kol Israel)

TEL-AWIW (Kol Israel) — Jak już doniesiono, w niedzielę wieczorem podpisano została umowa pomiędzy Izraelem a państwem Haszimitów (tak określa Transjordanie tekst umowy). Szczegóły aktu podpisania porozumienia są następujące:

W niedzielę rano powrócił na wyspę płk. wojsk transjordańskich El Zundi, który przywiózł instrukcję od swojego rządu z Rawat Amon. Po przybyciu na wyspę odbył on krótką rozmowę z przewodniczącym delegacji izraelskiej Reuwenem Sziloach. Kierownicy obu delegacji udali się następnie do dra Bunche'a, któremu przekazali zgodę swych rządów na zawarcie porozumienia w myśl opracowanych wniosków.

Korespondenci donoszą, że przed ostateczną finalizacją umowy wyłoniły się jednak nowe trudności. Nie wiadomo było, czy uroczystość podpisania dokumentów odbędzie się w przewidzianym dniu. W ostatniej jednak chwili trudności zostały usunięte.

Ceremonia podpisania umowy odbyła się w tej samej sali, w której zawarto ugodę izraelsko-egipską. Podobnie, jak wówczas, stali ustawione były w czworobok. Na sali zgromadzili się przedstawiciele prasy i fotoreporterzy. Dr Bunche zajął miejsce oczekiwania przybycia obu delegacji.

Pierwsi wkroczyli członkowie delegacji izraelskiej, zajmując miejsca, na których siedzieli kiedyś Egipcjanie. Dwie minuty później zjawia się delegacja transjordańska, zajmując miejsca naprzeciw delegacji izraelskiej.

Atmosfera uroczystości była zupełnie inna niż ta, w której przed miesiącem rozpoczęto rokowania. Nastrój był lekki i swobodny. Dr Bunche przystąpił do odczytania treści opracowanego dokumentu. Dr Bunche czyta płynnie. Raz jeden tylko przerywa zwracając się z uśmiechem do obu delegacji: „Nie wiem, czy czytam dokument, czy też recytuję z pamięci jego treść”.

Skończywszy dr Bunche zadaje stereotypowe pytanie: „czy strony zgadzają się?”. Płk. El Zundi słabą angielszczyzną wyraża w imieniu swego rządu zgodę na przedłożone warunki zawieszenia broni.

Reuwen Sziloach odpowiada zwięźle: „Zgadzam się”.

Przewodniczący obu delegacji składają swoje podpisy. El Zundi podpisuje się alfabetem łacińskim, który sprawia wrażenie pisma dziecięcego. Następnie przekaza-

zuje on dokument do podpisu swemu adiutantowi.

Ceremonia podpisywania dokumentów trwa pięć minut, podczas gdy fotoreporterzy utrwalają każdy ruch obecnych. Dr Bunche wygłasza krótkie przemówienie. Wyraża on ufność, że porozumienie zawarte przed chwilą będzie najważniejszym krokiem na drodze do utrwalenia pokoju na Bliskim Wschodzie.

Płk. El Zundi dziękuje w języku arabskim d-rowsi Bunche'owi za dołożone sta-

rania, wyrażając ufność, że istotnie krok ten oznacza stabilizację pokoju na Ziemi Świętej.

Reuwen Sziloach stwierdza, że spotkał on się ze zrozumieniem delegacji transjordańskiej. Rząd Izraela ceni sobie możliwość bezpośredniego kontaktu ze swymi arabskimi sąsiadami. Członkowie obu delegacji wymieniają uściski dłoni. Na tym zakończyła się uroczystość.

W nocy odbyło się przyjęcie, wydane przez delegację transjordańską.

Spotkania premiera Ben Guriona z przedstawicielami nauki i literatury

TEL-AWIW (Obsł. wł.) — Kancelaria premiera podała do wiadomości, iż od dziś będą się odbywać co miesiąc regularne konferencje premiera z najwybitniejszymi przedstawicielami świata nauki i sztuki w kraju, celem konsultowania się we wszystkich kwestiach związanych z kształtowaniem oblicza duchowego i kulturalnego państwa Izrael w okresie repatriacji mas żydowskich.

Pierwsze spotkanie odbyło się dnia 28 marca i brali w nim udział między innymi: Jehuda Burla, prof. Marcin Buber, prof. Dinabur, Lea Goldberg, Sz. Jawnieli, Sz. Szalom, dr Horwicz, Rachel Kancelon-Szazer, Aszer Barasz, Enda Pinnerfeld, Ch. Guri, Dawid Remez, Awigdor Chameiri i Dawid Szymoni.

W przemówieniu swoim premier dał wyraz uznania dla doniosłej roli, jaką na-

si pisarze i uczeni odegrali w procesie odrodzenia naszego narodu i jego metamorfozy na ziemi ojczystej. Byliśmy świadkami — stwierdził Ben Gurion — zadziwiającego zjawiska, jakim było zwanie się większości naszych najznakomitszych powieściopisarzy, poetów i badaczy z ruchem chałucowym, z ludźmi czynu i samourzeczywistnienia. W dalszym ciągu mówca podkreślił potrzebę skryształowania się oblicza duchowego naszego jiszuru pod przewodnictwem ruchu robotniczego — deklarując się po stronie tych, którzy pragną zapewnić światu nauki i sztuki w państwie żydowskim pełną swobodę twórczości.

Po przemówieniu premiera zabrali kolejno głos przedstawiciele inteligencji Izraela, precyzując swe stanowisko odnośnie poruszonych zagadnień.

Rzecznik Izraela o sprawie uchodźców

LONDYN (ŻAT) — Rzecznik poselstwa izraelskiego w Londynie poruszył na konferencji prasowej problem uchodźców arabskich. Podkreślił on, że zwłoka w ustanowieniu pokoju w Palestynie oznacza równocześnie odroczenie rozwiązania problemu uchodźców. Problem ten powstał w wyniku wojny i dlatego też nie może być rozwiązany przed jej zakończeniem.

Tym nie mniej, podkreślił mówca, należy obecnie uczynić wszystko, ażeby pomóc dzieciom, kobietom i mężczyznom, którzy uciekli z powodu wojny.

Rzecznik uważa, że państwa arabskie nie uczyniły celem ulżenia sytuacji uchodźców. Nie przedsięwzięły też one żadnych kroków, zmierzających do rozwiązania trudnego problemu. Z drugiej zaś strony cyfry, dotyczące uchodźców, są mocno przesadzone zarówno w relacjach

prasy jak i w oświadczeniach publicznych.

Rzecznik przypomniał, że przed proklamacją państwa Izrael przywódcy arabscy sprowokowali masową emigrację Arabów, podczas gdy władze żydowskie starały się temu przeciwdziałać.

Referując sprawę warunków w obozie Jerycho, rzecznik oświadczył, że znajduje się w nim 220.000 uchodźców. Dziennie umiera tam 220 osób, chociaż, jak oficjalnie donoszą, dzienna racja żywnościowa wynosi 2.000 kalorii na osobę. Rząd Izraela uważa, że za wytworzoną sytuację odpowiedzialne są w pierwszym rzędzie państwa arabskie, które sprowokowały wojnę.

Po przyjęciu Izraela do ONZ, będzie się on starał na równi z innymi państwami rozwiązać ten trudny problem.

Zgromadzenie Ustawodawcze zapisane do Złotej Księgi KKL

TEL-AWIW (obsł. wł.) „Ci, którzy w dzień sprzedawali znaczki Keren Kajemet, stali się chałucami i ożyli pustkowią naszego kraju...” — tymi słowami zagal przewodniczący Zgromadzenia Ustawodawczego uroczystość wpisania Konstytuanty do Złotej Księgi Żydowskiego Funduszu Narodowego.

W uroczystości, która się odbyła w salach parlamentu, brali udział dwaj wiceprzewodniczący N. Nir i rabin Burg, dyrektor Keren Kajemet, wielu dziennikarzy, fotoreporterów i gości.

Po zakończeniu uroczystości, sekretarz Zgromadzenia M. Rosetti oprowadził gości po salach i kulturach parlamentu.

Jak wiadomo, parlament mieści się obecnie w sali kina „Kesem”. Na ścianie, za fotel-

przewodniczącego, wisi ogromny rozmiarów portret Herzla. Z lewej strony fotela umieszczona jest szklana budka tłumacza, który za pomocą mikrofonu i słuchawek, ko munikuje tekst przemówień posłom arabskim w ich ojczystym języku. W środku sali stoi duży stół, przeznaczony dla członków gabinetu, a wokół niego — 15 krzeseł, na których zasiada na razie tylko 11 ministrów. Trybuna dla mówców połączona jest z fotel-lem przewodniczącego instalacją sygnalizacyjną, dzięki której przewodniczący może w każdej chwili przerwać mówcę, zapalając przez naciśnięcie elektrycznego guzika czerwoną lampkę na trybunie.

Wkrótce zostanie również otwarta biblioteka dla posłów Zgromadzenia Ustawodawczego.

„Nauka i Technika” w służbie narodu

Ostatnio ukazał się w Tel - Awiwie 100-ny numer czasopisma „Nauka i Technika”. W związku z tym odbyło się uroczyste zebranie z udziałem wybitnych przedstawicieli świata naukowego. Występując na tym zebraniu min. Komunikacji D. Remez oświadczył m. in.:

„Technika jest częścią nauki, jest jej działem, posiadającym zasadnicze znaczenie dla człowieka. Bez techniki ludzkość skazana byłaby na zagładę. Wprawdzie w ustroju kapitalistycznym nauka nie ma nieograniczonych warunków rozwoju, to jednak w naszych warunkach powinniśmy uczynić wszystko, by postawić technikę i naukę na służbę narodu. Mamy pod tym względem ułatwione zadanie, albowiem nie istnieje u nas problem analfabetyzmu i możemy postawić sobie za cel pobudzenie zainteresowania najszerszych mas dla badań naukowych i osiągnięć technicznych. Na obecnym szczeblu rozwoju nauki, postęp jej możliwy jest jedynie na bieżąco społecznej — dzięki pracy doświadczonej i badawczej szerokiej rzeszy naukowców. Taki naród, jak nasz, musi przerzucić most nad przepaścią, dzielącą pracę fizyczną od

umysłowej. Wierzę, że możemy w tej dziedzinie zdziałać wiele nowego i wartościowego, z czego będą mogły korzystać również inne narody. Niechaj czasopismo nasze stanie się instrumentem dla upowszechnienia osiągnięć nauki i techniki wśród ludności naszego państwa i wszystkich skupisk żydowskich na świecie.”

Na temat dotychczasowych osiągnięć czasopisma i jego zadań w przyszłości, wywiązała się obszerna dyskusja. Wszyscy mówcy byli zgodni co do tego, że materiał podawany przez periodyk powinien być ujęty w formie popularnej i interesującej. Realizacja tego zamierzenia napotyka jednak na pewne trudności. Nieliczny jest w Izraelu zastęp uczonych i specjalistów, którzy potrafiliby przekazać czytelnikom zdobycze nauki w przystępnej formie bez uszczerbku dla ścisłości materiału. Ścisłość ta wymaga posługiwania się odpowiednio zdefiniowaną terminologią, formułami matematycznymi. Współpracownicy piśmiennicy powinni starać się poznać mentalność przeciętnego czytelnika i odpowiednio mu materiał naukowy w sposób ja-

Wiadomości z KRAJU

PREMIERA NOWEJ SZTUKI DIAMANTA

„NOC ZIMOWA” — W WARSZAWIE

Sukces zespołu Łódzkiego Teatru Żydowskiego WARSZAWA (ZAP) 28 bm. odbyła się w Warszawie premiera sztuki Sz. Diamanta „W noc zimową” w reżyserii I. Kamińskiej.

Na przedstawieniu obecni byli m. in. ministrowie Skrzyszewski i Rusinek, wybitny reżyser, dyrektor Państwowego Teatru Polskiego Arnold Szyfman, dyrektor Jointu W. Bein, ob. Lucjan Marek z KCZZ, oraz liczni przedstawiciele świata artystycznego stolicy.

Tematem sztuki jest epizod z tragedii okupacyjnej, rzecz dzieje się na wsi w Zamojskim w roku 1943.

WIECZÓR PURIMOWY W TARNOWIU

Dnia 19 marca br. rozpoczęła swą działalność Żyd. Towarzystwo Kultury w Tarnowie. Staraniem tej instytucji zorganizowano został uroczysty wieczór purimowy. Część programu wypełniły okolicznościowe śpiewy tańce, i recytacje dzieci przed szkoła i świetlicy Okr. Kom. Żyd.; w drugiej części wystąpił ob. Betreubnis, wykonując żydowskie pieśni ludowe przy akompaniementem fortepianu.

Sala imprezowa była po brzegi. Publiczność gorąco oklaskiwała wykonawców.

WYROK ŚMIERCI NA KATA BIAŁOSTOCKIM

BIAŁYSTOK (ZAP) W dniu 25 marca br. za zakończył się w Sądzie Okręgowym w Białymstoku proces niemieckiego zbrodniarza wojennego Waldemara Augusta Macholla, który w okresie okupacji pełnił funkcję kierownika wydziału specjalnego w Gestapo białostockim, terroryzował ludność województwa, przeprowadzając szereg krwawych pacyfikacji. Miejsowa ludność nie bez słusznego nazwała Macholla katem Białostockim. Z jego polecenia spalono 18 wsi i wymordowano Polaków i Żydów. W licznych egzekucjach i pacyfikacjach, jakie odbywały się w woj. białostockim, Macholl brał osobiście udział. Tysiące działaczy niepodległościowych wymordowano i wysłano do obozów koncentracyjnych. Oskarżony w r. 1944 przeprowadził w woj. białostockim tzw. akcje sanitarną, mającą za zadanie zatrzeć wszelkie ślady zbrodni niemieckich. W tym celu odkopywano masowe groby i ciała pomordowanych ofiar palono. Wszyscy świadkowie, zeznający w ciągu 11 dni procesu, potwierdzili bestialską działalność i winę Macholla. Okręgowy Sąd w Białymstoku skazał Macholla na karę śmierci.

Kraje arabskie poparą sprawę Hiszpanii w ONZ

KAIR REUTER — Z kół dyplomatycznych Kairu donoszą, że kraje arabskie udzieliły poparcia wnioskowi o anulowanie uchwały ONZ w sprawie Hiszpanii, który ma podobno wysunąć Brazylia. Korespondent Reutera podkreśla, że w ostatnich czasach stosunki hiszpańsko-arabskie uległy znacznej poprawie, w znacznej mierze dzięki „neutralnemu, jeżeli nie życzliwemu” stanowisku Hiszpanii wobec Arabów w konflikcie palestyńskim. Arabowie żywią poza tym nadzieję, że za pośrednictwem wpływów hiszpańskich uda im się uzyskać poparcie części krajów Ameryki łacińskiej. Dowodem tego jest między innymi podniesienie poselstwa hiszpańskiego w Kairze do rangi ambasady. Oprócz Egiptu bezpośrednie stosunki dyplomatyczne z Madrytem utrzymują: Transjordania, Syria, Irak, Liban i Arabia Saudyjska.

Hiszpania ma wysłać wkrótce do Kairu attaché handlowego celem wznowienia wymiany towarowej pomiędzy obydwoma krajami. Hiszpański ambasador w Kairze De Arroyo oświadczył, że Hiszpania potrzebuje koniecznie bawełny egipskiej, przy czym spodziewa się wyrównać swój bilans handlowy z Egiptem przez zwiększenie eksportu tekstylii, suszonych owoców, win, artykułów chemicznych i farmaceutycznych. Ambasador zapowiedział również, że istnieje możliwość ustanowienia bezpośredniej komunikacji lotniczej pomiędzy Barceloną a Aleksandrią.

Nota ZSRR w sprawie zmiany granic zachodnich Niemiec

W związku z decyzją rządów Wielkiej Brytanii, Stanów Zjednoczonych, Francji, Belgii, Holandii i Luksemburga w sprawie zmiany zachodnich granic Niemiec — ambasador ZSRR w Londynie Zarubin złożył na polecenie rządu radzieckiego, w brytyjskim ministerstwie spraw zagranicznych następującą notę:

„Rząd radziecki dowiedział się z ogłoszonego w dniu 26 marca br. komunikatu o decyzji rządów Wielkiej Brytanii, USA, Francji, Belgii, Holandii i Luksemburga co do zmiany zachodniej granicy Niemiec i przyłączenia części terytorium Niemiec do Francji, Belgii, Holandii i Luksemburga.

Rząd radziecki uważa za konieczne zwrócić uwagę rządów tych państw, że deklaracja o pokonaniu Niemiec z dn. 5 czerwca 1945 r. podpisana przez rządy ZSRR, USA, Wielkiej Brytanii i Francji stwierdza wyraźnie, iż rządy te „określają granice Niemiec lub części Niemiec a także ustala statut Niemiec, lub jakiegokolwiek obszaru, który w chwili obecnej stanowi część terytorium Niemiec”.

„Wynika z tego, że zmiana granic terytorium niemieckiego znajdującego się pod kontrolą 4 mocarstw, może być przeprowadzona tylko przez wspólną decyzję rządów ZSRR, USA, Wielkiej Brytanii i Francji, które sprawują władzę zwierzchnią w Niemczech.

W związku z powyższym rząd radziecki uważa za konieczne zakomunikować rządowi Wielkiej Brytanii i Francji, iż uważa za zmiany terytorialne, przeprowadzone przez rządy na zachodniej granicy Niemiec, za nielegalne i sprzeczne z „Deklaracją o pokonaniu Niemiec”, z 5 czerwca 1945 r.

Analogiczne noty przesłane zostały przez ambasadorów ZSRR w Waszyngtonie i w Paryżu ministrom spraw zagranicznych Stanów Zjednoczonych i Francji.

W KILKU WIERSZACH...

Podano oficjalnie do wiadomości, że w ciągu miesiąca marca żydowskie obozy DP w Niemczech opuściło 11.000 osób. 8.000 z nich udalo się do Izraela, reszta zaś do innych krajów.

W dniu 3 bm. miały miejsce w Karlsruhe poważne starcia między policją a członkami nacjonalistycznej organizacji „Bractwa Muzułmańskiego”. Jak wiadomo, organizacja ta działa nielegalnie.

Gubernator stanu New York O'Dwyer przyjął w dniu 3 bm. delegację Cwa Hagana, która przybyła do USA na zaproszenie United Jewish Appeal. Członkowie delegacji udadzą się następnie do innych miejscowości Ameryki, aby propagować akcję zbiorczą w USA.

W samym tylko Nowym Jorku zebrano dotychczas 10 milionów dolarów.

W dniu 3 bm. minęła pierwsza rocznica śmierci grupy lekarzy, udających się do szpitala Hadassa na górze Scopus. W Jerozolimie odbyło się uroczyste nabożeństwo odprawione przez rabina Hercoga, w obecności rodzin poległych, członków rządu, Agencji Żydowskiej oraz przedstawicieli szpitala Hadassa i Uniwersytetu Hebrajskiego.

W tych dniach opuściła Paryż grupa członków kongresu amerykańskiego udając się do Izraela. Odjeżdżających żegnał poseł Izraela w Paryżu Maurice Fiszler.

Żydowska ludność Berlina otrzymała od władz radzieckich specjalny przydział maki na wypiek macy.

Czternasta konferencja organizacji sportowej Hapoel zakończyła swe obrady w Izraelu. Powzięto szereg konkretnych uchwał mających na celu popularyzowanie sportu i kultury fizycznej wśród klasy robotniczej Izraela.

Rząd Argentyny postanowił uznać Izrael de jure.

Pokojowa polityka ZSRR

Od dnia, gdy przed 31 laty rosyjski proletariot wraz z chłopami stworzył nowe państwo socjalistyczne, a tym samym uczynił głęboki wyłom w systemie imperialistycznym, opasującym cały świat, kierownicze koła państw kapitalistycznych postawiły na czele swoich wszelkich poczyni walkę przeciwko potęgę Związku Radzieckiego. W walce tej każda broń jest dostatecznie dobra. Gdy pierwsza próba — wojskowa interwencja 14 państw, — nie powiodła się, pragnęły one doprowadzić do dyplomatycznej izolacji państwa radzieckiego, oraz pogrzebienia go pod względem gospodarczym.

Konferencje genueńska i haska, (1922), ultima tum Curzona, (1923), słynny plan Dawesa, oraz umowa z Locarno (1925 r.), zerwanie stosunków dyplomatycznych z ZSRR przez Anglię w 1927 roku, „Pakt Czeretech” zawarty w 1933 roku przez Niemcy, Włochy, Anglię i Francję — wszystko to były nieustanne usiłowania imperialistów, mające na celu narzucenie swej woli Związkowi Radzieckiemu.

Tej reakcyjnej agresywnej i szkodliwej polityce ekspansji świata imperialistycznego, Związek Radziecki przeciwstawia swą socjalistyczną politykę obrony pokoju.

Zawodowi kłamcy i oszczerzy ze skrzydła burżuazyjnych, prawniczych i socjalistów, usiłują również obecnie przedstawić umiowanie pokoju przez Związek Radziecki, jako „chwyt propagandowy”.

Związek Radziecki zniósł metody wyzysku człowieka przez człowieka, a tym samym — usunął podstawy wszelkich dążeń ekspansjonistycznych.

Związek Radziecki przez swoją politykę narodowościową dowiódł w sposób zupełnie wyraźny i nie ulegający żadnym wątpliwościom, że jest zaciętym wrogiem wszelkiego narodowego ucisku, oraz gorącym bojownikiem o niezawisłość narodową, wszystkich, nawet najniższych i najsłabszych narodów.

Reżim radziecki jest symbolem władzy ludzi pracy. Reprezentuje on więc w każdej sytuacji interesy ludu. Wojny zaś rozgrywane są zawsze kosztem mas ludowych, które ponoszą największe ofiary krwi, a tym samym — pragną one bezwarunkowo utrzymania pokoju.

Radziecka polityka zagraniczna — aktywną polityką pokojową.

Radziecka polityka zagraniczna nie ma nic wspólnego z burżuazyjnym „pacyfizmem”, lecz według wypowiedzi Lenina, jest „aktywną polityką pokojową”, widzącą swoje najważniejsze zadanie w wykazaniu reakcyjnego charakteru polityki imperialistycznej, demaskowaniu na każdym kroku podżegaczy wojennych. Polityka ta ma na celu wykazać ludom świata, jakie niebezpieczeństwo kryje w sobie kampania podżegająca do wojny oraz przygotowania, czynione w tym kierunku przez mocarstwa zachodnie. Ponadto pragnie ona przedsięwziąć wszelkie środki potrzebne do zdecydowanego przeciwstawienia się każdemu atakowi.

W polityce tej Związek Radziecki opiera się na przekazanych przez naukę marksistowsko-leninowską zasadach rozwoju społeczeństw. Nauka ta pozwala przywódcom ZSRR na właściwe przewidywanie wypadków i odpowiednią orientację. Z drugiej zaś strony, Związek Radziecki opiera się na gospodarce i militarnej potęgę kraju, polityczno-moralnej jedności ludów radzieckich oraz olbrzymiej sympatii, jaką obdarzają go wszystkie postępowe siły świata, w pierwszym zaś rzędzie — międzynarodowa klasa robotnicza.

Radziecka dyplomacja w ostatnim okresie międzywojennym złożyła już liczne dowody swej chęci i woli oshrony pokoju.

Fakt, że pomimo nieprzerwanego wysiłków ZSRR w kierunku utrzymania pokoju doszło do drugiej wojny światowej, jest winą jedynie państw kapitalistycznych.

Również w latach po zakończeniu ostatniej wojny, Związek Radziecki prowadził walkę o utrzymanie i rozszerzenie podstaw długotrwałego pokoju. Wszystkie wnioski przedłożone przez ZSRR zarówno w ONZ, jak przed Radą Bezpieczeństwa, wszystkie propozycje wysunięte przez generalissimusa Stalina, wszystkie starania o zawarcie traktatów pokojowych z byłymi krajami-wasalami „osi” faszystowskiej, oraz nieustanne wysiłki w kierunku zawarcia traktatu pokojowego z Austrią, służyły jedynie i wyłącznie ochronie pokoju i demokracji.

Kierownicy państw imperialistycznych, na czele których kroczy USA, starają się obecnie znów wszelkimi, stojącymi do ich dyspozycji środkami, rozmaitymi pakietami i blokami, spiskować przeciwko Związkowi Radzieckiemu, przemieniając małe państwa na swoje bazy wojskowe. Pokonała zaś faszystowska Niemcy starają się przyczołować, gospodarczo, militarne i ideologicznie, do nowej wojny agresywnej. Odrzucając one uparcie radzieckie propozycje o ograniczeniu zbrojeń, przystym wyciągnięciu stare, wylarla kłamstwa o „niebezpieczeństwie komunistycznym”.

Położenie międzynarodowe zmieniło się zasadniczo.

Jakkolwiek jednak życzenia i czyny imperialistów doby obecnej posiadają wiele podobieństw z ich życzeniami z przed drugiej wojny światowej to jednak ogólna sytuacja na świecie uległa od tego czasu poważnej zmianie.

Podczas gdy z jednej strony Związek Radziecki silniejszy jest dziś niż kiedykolwiek przedtem, a obóz demokratyczny, któremu on przewodzi, wzrasta na sile i znaczeniu, obóz imperialistyczny, osłabiony jest przez pokonanie państw faszystowskich, odwracanie się od niego państw, w których utworzone zostały republiki ludowe, wstrząsany jest ponadto przez wywołane ostatnią wojną zjawiska kryzysu, walki społeczne, oraz wywołanego narodowe. W rzeczywistości nie istnieje dziś na świecie, żaden choćby najmniejszy i najdalej położony zakątek kapitalistycznego świata, który imperialiści uważają by mogli za bezpieczne „zaplecze”.

Wskutek zmienionego położenia międzynarodowego, walka Związku Radzieckiego o utrzymanie pokoju zyskuje coraz większą sympatię wśród wszystkich narodów i posiada przeto znacznie więcej widoków powodzenia niż uprzednio. Ostatnie oświadczenie Togliattiego i Thoreza dały wyraz nastrojom, panującym wśród narodów całego świata:

„Gdyby reakcja, odrzucając w dalszym ciągu wszelkie propozycje ze strony ZSRR pomimo wszelkich ostrzeżeń ośmieliła się wtrącić świat w odmęt nowej szkodliwej wojny, wówczas robotnicy we wszystkich napaźdniętych i opanowanych krajach, staną się sprzymierzeńcami tego państwa, które nieprzerwanie walczy o pokój, demokrację i postęp”.

PROTEST KOMISJI POJEDNAWCZEJ.

TEL-AWIW (Kol. Izrael) — Komisja Pojednawcza ONZ wystosowała w dniu 30 marca br. protest na ręce premiera Ben Guriona, w związku z decyzją rządu Izraela przeniesienia szeregu ministerstw do Jerozolimy. Komisja stwierdza, że krok ten sprzeczny jest z decyzją ONZ z dnia 11 grudnia 1948 r. Decyzja ta uznała Jerozolimę za miasto umiędzynarodowione.

W związku z protestem Komisji Pojednawczej dr Walter Ejtan złożył w dniu 4 bm. następujące oświadczenie w imieniu rządu Izraela:

„Rząd Izraela nie widzi w swej decyzji faktu naruszenia wzmiankowanej decyzji. ONZ. Rząd wyraża ubolewanie, że członkowie Komisji pośpieszyli opublikować w prasie Bejrutu wiadomość o swej nocie, nie czekając na uprzednią odpowiedź rządu Izraela”.

KOMUNIKAT

Zapowiedziany na 9 — 10 kwietnia rb. I-szy Ogólny — Krajowy Zjazd Delegatów Towarzystwa Ochrony Zdrowia Ludności Żydowskiej w Polsce został z powodu mającego się równocześnie odbyć Zjazdu Związku Pracowników Służby Zdrowia przełożony na dzień 23 — 24 kwietnia rb. Zjazd odbędzie się w salach Domu Kultury Żydowskiej przy ul. Jagiellońskiej 28 (Praga). Początek Zjazdu o godz. 10-tej rano.

Komisja Pojednawcza zwołuje konferencję Izraela i krajów arabskich w Europie

TEL-AWIW (Kol. Izrael) — Komisja Pojednawcza ONZ zaproponowała przedstawicielom państw arabskich w Bejrucie odbycie konferencji w Europie wraz z przedstawicielami Izraela. Konferencja taka miałaby umożliwić wymianę poglądów na problem ostatecznego rozwiązania konfliktu palestyńskiego.

Irak, Transjordania i Liban wyraziły swą zgodę na powyższy projekt.

Egipt, Syria i Arabia Saudyjska oświad

czyły, że skłonne są do rozpoczęcia rokowań z Izraelem jedynie po rozwiązaniu problemu uchodźców arabskich.

W dniu 5 bm. przybędzie do Bejrutu dr Bunche. Po zakończeniu rokowań o zawieszenie broni z państwami arabskimi, dr Bunche przekaze Komisji Pojednawczej swe pełnomocnictwa.

Rozjemca uda się następnie do Lake Success celem złożenia sprawozdania generalnemu sekretarzowi ONZ Trygve Lie.

Irak w jarzmie imperializmu angielskiego

LONDYN (Telepress). Klasa rządząca Iraku zachęcana przez swych zagranicznych mocodawców, stara się wszelkimi możliwymi sposobami zgnieść opór klasy robotniczej. W ciągu trzech miesięcy br. 30.000 ludzi zostało uwiezionych lub przesłanych do obozów koncentracyjnych. Działalność wielu demokratycznych organizacji została zawieszona, organy prasy postępowej — zamknięte. Partia Komunistyczna Iraku została uznana za nielegalną, a czterech z jej przywódców rozstrzelano w Bagdadzie.

Krwawy terror, szerzący się w dolinie mezopotamskiej tłumaczy się faktem, że od chwili odkrycia tu bogatych złóż naftowych w pierwszym ćwierćwieczu XX wieku, kraj ten dostał się w ręce zagranicznych i krajowych imperialistycznych wyzyskiwaczy.

Po pierwszej wojnie światowej, W. Brytania uzyskała mandat nad Irakiem, którego musiała się wyrzec w r. 1922, ulegając naciskowi ludności irackiej. Zawarto wówczas, traktat, udzielający na papierze Irakowi „niepodległości”, lecz faktycznie gwarantujący W. Brytanii nieograniczone prawa w tym kraju. Układ ten z kolei został zastąpiony w r. 1930 nowym anglo-irackim traktatem, obowiązującym do dnia dzisiejszego.

Traktat ten gwarantuje W. Brytanii kontrolę nad polityką zagraniczną rządu bagdadzkiego i umożliwia jej utrzymanie na terytorium Iraku oddziałów wojskowych oraz korzystanie z wszelkich udogodnień transportowych i komunikacyjnych.

Eksploatacja irackich złóż naftowych zajęły się angielskie towarzystwa naftowe, które otrzymały koncesje od rządu irackiego. Głównym z tych koncernów jest „Iraq Petroleum Company” posiadający dwa olbrzymie rurociągi. Jeden z nich biegnie z Kirkuk do portu irackiego, Haifiy, a drugi — miejscowości Haditha do libańskiego portu Tripoli. Dziennie przez rurociągi te przepływa 100.000 baryłek nafty.

Znaczna część akcji „Iraq Petroleum Company” należy do amerykańskich, francuskich i holenderskich magnatów naftowych. Ostatnio Amerykanie wykupili akcje francuskie i uzyskali przewagę nad udziałowcami brytyjskimi.

Infiltracja zagranicznego kapitału postawiła Irak w niesłychanie trudnej sytuacji ekonomicznej. Koła rządowe, związane ściśle z zagranicznymi imperialistami stoją w obliczu całkowitego bankructwa, wywołanego olbrzymimi wydatkami wojskowymi na zakończoną całkowicie niepowodzeniem awanturę w Palestynie. Obecnie koła te nie widzą przed sobą innej drogi wobec piętrzących się trudności gospodarczych, jak tylko zwracać się o dalsze pożyczki do zagranicznych imperialistów.

Ostatnio, zgodnie z wiadomościami, otrzymanymi od korespondenta Telepressu z wariogodnych źródeł, brytyjski ambasador w Iraku zażądał utworzenia w Bagdadzie specjalnego anglo-irackiego komitetu pod nazwą „Centralne Biuro Rozwoju Iraku”. Komitet ten kontrolować będzie całkowicie wszystkie krajowe zasoby bogactw naturalnych i ogólną gospodarkę. Ci członkowie rządu bagdadzkiego, którzy wyrazili niezadowolnienie z tak jawnej interwencji zagranicznej w wewnętrzne sprawy irackie zosta-

li zmuszeni do podania się do dymisji.

Francuscy kolonizatorzy w Iraku cieszyli się zawsze poparciem miejscowej burżuazji. Nato miast brytyjskie bagnetki i Intelligence Service popierały tutejsze elementy reakcyjne.

W irackim ministerstwie spraw wewnętrznych oraz ministerstwie gospodarki narodowej i szeregu innych, kluczowe stanowiska zajęli urzędnicy brytyjscy. W wyższych szkolach wykładali wecmi są brytyjscy inspektorzy. Na czele irackich kolei stoi angielski generał.

Pomimo wielkich zasobów materialnych, Irak znajduje się w obliczu ruiny gospodarczej. 4-ro milionowa ludność tego kraju skazana jest na nędzę i głód, ponieważ znaczne obszary pustynne, które mogłyby być nawodnione — leżą odłogiem. Władze Iraku zgadzają się bowiem użyć jedynie niewielką część krajowej produkcji ropy naftowej do pedzenia silników maszyn, pompujących wodę. Na niektórych pustynnych obszarach woda znajduje się już na głębokości 60 stóp. Mimo to, warstwa panująca nie przepro wadza żadnych robót irygacyjnych, które byłyby dobrodziejstwem dla biednych fellahów. Warstwa ta woli utrzymać naród iracki w nędzy i nieświadomości, aby łatwiej móc nad nim panować.

Na froncie aliji

JEROZOLIMA (obsł. wł.) Kierownik Wydziału Imigracyjnego Agencji Żydowskiej, J. Rafael poinformował dziennikarzy o bieżących sprawach aliji z różnych krajów dia spory.

W pierwszych trzech miesiącach 1949 r. — oświadczył Rafael — przybyło do Izraela 75 tys. Żydów, a w ciągu pozostałych 9 miesięcy spodziewamy się imigracji dalszych 175 tysięcy — w tym 100.000 z krajów europejskich i obozów D. P. oraz 55.000 z krajów arabskich i Środkowego Wschodu. Realizacja tych planów zależna jest od sukcesu akcji pieniężnych na rzecz Izraela, przeprowadzanych w USA i innych krajach diaspory.

Budżet Wydziału Imigracyjnego na r. 1949 wynosi 7 i pół miliona funtów. Mówca stwierdził, że istnieje ścisła współpraca między Wydziałem Imigracyjnym a „Joint'em”. Przypuszcza się, że w przyszłym roku punkt ciężkości imigracji żydowskiej do Izraela przeniesie się z krajów europejskich innych części diaspory.

W chwili obecnej powstały już Urzędy Palestyńskie w krajach amerykańskich i w Afryce Południowej, a fakt ten wywołał duże zainteresowanie w istniejących tam skupiskach żydowskich. Główną przeszkodą dla aliji Żydów południowo-afrykańskich stanowi zakaz wywozu stamtąd majątku ruchomego. O ile uda się anulować ten zakaz, należy się spodziewać napływu imigrantów z tej części świata. Również Żydzi australijski domagają się utworzenia Urzędu Palestyńskiego.

W Anglii zapisało się na wyjazd do Izraela 4.500 Żydów, a w ciągu letnich miesięcy spodziewane jest przybycie pierwszego tysiąca. W ciągu miesięcy kwietnia i maja wyjadzie do Izraela 3.200 uchodźców z Bergen-Belsen, a pozostali uchodźcy przybędą do

kraju małymi grupami. Również obóz uchodźców w Adenie zlikwiduje się po wyjeździe do Izraela 2.500 osób. W miesiące tym po zostanie zaledwie 500 Żydów.

Nie znaleziono jeszcze rozwiązania — podkreśli Rafael — dla problemu 40.000 Żydów jemenickich, którzy żyją w straszliwych warunkach i wobec zakazu emigracji z tego kraju, nie mają możliwości wyjechać do Izraela.

Na zapytanie jednego z dziennikarzy, jaki jest zakres kompetencji Urzędów Palestyńskich w krajach diaspory — Rafael odpowiedział, że instytucje te opiekują się imigrantami do chwili opuszczenia przez nich danego kraju.

Rzecznik Wydziału Imigracyjnego podał również do wiadomości, że w chwili obecnej opracowany zostaje szczegółowy plan imigracji inwalidów żydowskich do Izraela.

RADIOAPARATY
NAPRAWIA
FACHOWO
SZYBKO
TANIO
dyplomowany mistrz radiotechnik
F-ma B. SZTAMLER
Łódź, ul. Próchnika 13 tel. 141-78

LECZ ZĘBÓW oraz nowoczesna pracownia zębów sztucznych. Łódź, ul. Piotrkowska 8

Zakopane „Jezewo”, Jagiellońska. Tel. 124, pensjonat pod kierownictwem inżynierowej Fogelgarn z Katowice zaprasza na zimę. Kuchnia wykwińska. — Bieżąca, ciepła woda. — Centralne ogrzewanie.

DENTYSTA. S. Wodnicki. Korony i mostki porcelanowe. Łódź, Andrzejka 11, tel. 154-12, godz. 11 — 13, 16 — 18.

DR. REICHER specjalista: weneryczne, skórne, pętlowe (zaburzenia). Łódź, ul. Południowa 26 godz. 2 — 7.

Cennik ogłoszeń: drobne po 15 zł za wyrez (minimum 150 zł). Ogłoszenia wymiarowe (za 1 mm szerokości i szpalty) w miejscu przeznaczonym na ogłoszenia po zł 60. — W tekście zł 80. — Ogłoszenia zamiejscowe uwzględniamy po uprzednim przekazaniu należności na nasze konto PKO Nr 4560. Prosimy zaznaczyć na odwrocie przekazu, że suma przelana jest za ogłoszenie. Adres Redakcji: Łódź, ul. Więckowskiego 4-8. Skrzynka pocztowa 20. Tel. 269-01. Konto PKO 4560. Prenumerata miesięczna wraz z olatą pocztowa — 150 zł. Redaktor: MAURZYCY WEINTRAUB

Wydawca: HASZOMER HAGAIR w Polsce. — Druk: R. S. W. „PRASA”, Łódź, ul. Zwirki 17.